

A tűzzel játszik, aki válogat a NAV-hoz beküldendő számlák között. Az evás számlákat is be kell küldeni!

(2018.06.29)

A számlák online beküldése a NAV-hoz szoftverfejlesztői feladat. Ettől viszont néhány adószakértő is izgalomba jött, hogy megpróbálja befolyásolni a szoftverfejlesztőket, milyen számlákat kell beküldeni. Megjelentek olyan vélemények, hogy az Evásoknak kibocsátott számlákat, illetve a magánszemélyeknek szóló 100 ezer forint áfa tartalom feletti számlákat nem kell beküldeni a NAV-hoz. A vállalkozása létevel játszik az, aki hallgat ezekre a tanácsokra, tekintettel a számlánként kiszabható 500 ezer forint összegű bírságra.

Egy szoftver a hatályos jogszabályokat rögzíti. **A NAV által készített ingyenes számlázó szoftvernek is a jogszabályok NAV általi értelmezését kellene követni. A NAV szoftvere meg sem kísérli értelmezni a jogszabályokat.** Azt az elvet követi, amit egy NAV-os előadó fogalmazott meg az éves törvényváltozásokra tartott továbbképzésen: *„Önöknek már január 1-től értelmezni kell a jogszabályokat, mi ráérünk akkor, amikor megkezdjük az ellenőrzéseket”*. Ez az online számlázásra vetítve azt jelenti, hogy a NAV csak egy-két év múlva - vagy akkor, ha be akar dönteni egy vállalkozást - fogja eldönteni, hogy például a 100 ezer forint feletti evásnak kibocsátott számlákat be kellett volna-e küldeni. Ha úgy dönt, hogy nem, akkor a brutális mulasztási bírság miatt, például 50 darab evásnak kiállított számla beküldésének hiánya miatt 25 milliós bírságra számíthat.

Kérdésként merül fel, **van-e védelem, jogorvoslati lehetőség a NAV tudatos jogsértéseivel szemben.** A válasz az, hogy NINCS! Sem a jogalkotóra, sem a bíróságokra nem számíthatunk. A bíróságok – beleértve a Kúriát is – teljesen behódoltak a NAV-nak. A bíróságok és a NAV látványos „édeskettesben” összeborulására álljon itt két példa:

1. Jogeset, üzletszerűség fogalma.

Az üzletszerű ingó értékesítésben a NAV **a törvényi fogalom** (Szja tv. 58.§ (8) bekezdés) **helyett** a köznapi értelemben használt fogalmat alkalmazta a 2012 előtti évekre. Tudatos jogsértését 2008-tól alkalmazta. 2011-2012-ben két Kúria ítélet is kimondta, hogy téves a NAV és a bíróságok jogértelmezése. A NAV el tudta érni (vajon hogyan?), hogy a Kúria jogegységi döntés hozzon (3/2013 KMJE). Ebben az ügy előadó

bírója Dr. Mudráné, dr. Láng Erzsébet – szembe menve 6 másik Kúria bírósága és a Legfőbb Ügyész véleményével – az általános jogelvekből levezette, hogy **három feltétel együttesen úgy is teljesül, hogy abból kettő nem teljesül.** A nyilvánvalóan részrehajló jogegységi döntést az Alkotmánybíróság 2/2016. (II.8.) határozatával **visszamenőlegesen** megsemmisítette. A korábban igazukat a bíróságon kereső elmarasztalt adózók hiába próbálkoztak perújítással, azt a választ kapták a bíróságoktól, hogy az Alkotmánybíróság visszamenőleges hatályú döntése jogorvoslattal nem érvényesíthető. Tehát hiába sértették meg a hatályos jogszabályokat a tudatosan a NAV és a bíróságok, ezek már visszamenőlegesen nem orvosolhatók. A vitatott Szja tv. 58.§ (8) bekezdése 2005. január 1-től volt hatályos, a NAV(APEH) az ellenőrzéseket 2008-tól kezdte meg. Az Alkotmánybíróság 2016. február 8-án határozott úgy, hogy a NAV és a bíróságok jogértelmezése téves. A közben eltelt 8 év alatt a NAV a bíróságok támogatásával háborítatlan büntethette végig jogsértő módon a magánszemélyeket. **Ez a példa jól mutatja, mire számíthatnak azok a vállalkozások, akik most úgy döntenek, hogy az Evás-nak, magánszemélynek (lehet egyéni vállalkozó) kibocsátott számlákat nem küldi be a NAV-nak.**

2. Jogeset, 78%-os szabály alkalmazása.

A másik jogeset későbbi és még hajmeresztőbb. Kevés egyértelműbb jogszabályi rendelkezés van, mint az szja törvény 29. paragrafusa:

„Ha a jövedelem után a magánszemély kötelezett a szociális hozzájárulási adó, a 27 százalékos mértékű egészségügyi hozzájárulás megfizetésére (kivéve, ha az költségként elszámolható, vagy azt számára megtérítették), a megállapított jövedelem 78 százalékát kell jövedelemként figyelembe venni.”

A NAV „elfelejtette” alkalmazni egyéb jövedelem esetén egy ügyben a 78%-os szabályt. Az ügy bíróságra került. A bíróság gondolkodás nélkül a NAV-nak adott igazat, nem kell alkalmazni a 78%-os szabályt. A Kúria egy évvel később – indoklási kötelezettség elmulasztása miatt (miért nem kell alkalmazni a 78%-os szabályt) - érdemi elbírálásra alkalmatlannak találta a bíróság ítéletét és visszadobta új eljárásra a Nyíregyházi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságra. A megismételt eljárásban a bíróság részletesebb indoklással, de ismét elutasította felperes keresetét. Ismét a Kúria elé került az ügy. A Kúria ítélete rendelkező részében **„a személyi jövedelemadó alap megállapítása körében”** (78%-os szabály alkalmazására) új eljárásra utasította most már az adóhatóságot (Kfv.I.35.394/2016/3.). Az adóhatóság a 78%-ra csökkentett szja alpra

csak az szja-t számolta újra, az ugyanezen adóalapra számítandó 27 százalék eho-t nem. Arra hivatkozott, hogy miután a Kúria csak az szja alap tekintetében rendelte el az új eljárást, azt nem mondta, hogy a csökkentett alapra a 27% eho-t is újra kell számítani, így a korábban magasabb adóalapra kiszámított eho „**ítélt dolognak**” számít.

A bíróság még rátett egy lapáttal:

„nem bír relevanciával a felperes azon hivatkozása, hogy a meghozott új határozat az eho adóhiány körében azon anomáliához vezet, hogy az eho mértéke nem a törvényben meghatározott 27% lesz”. (Nyíregyházi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 15.K.27.097/2017/5. Juhászné dr. Bartha Ildikó bírő).

A bírósági ítélet ugyanis nem kevesebbet állít, minthogy 100-nak ugyanannyi a 27%-a, mint a 78-nak és egy szorzás végeredményét a bíróság ítélettel meghatározhatja, akkor is ha az a törvényi mértékkel ellentétes. Az adóhatóság – bíróság által jóváhagyott jogértelmezése - szerint az általános iskolai százalékszámítási szabályokat, a törvényeket az Adóhatóság és a bíróság felülírhatja.

Az ügy ismét (most már harmadszor) a Kúria elé került. A Kúria láthatóan belefáradt az ügybe és Kfv.VI.35.555/2017/4. számú ítéletével helyben hagyta a nyilvánvalóan jogsértő bírósági döntést. Indoklása tömör volt: (A tanács tagjai: dr. Sperka Kálmán a tanács elnöke, dr. Gyurán Ildikó előadó bírő, dr. Sugár Tamás bírő).

„Az új eljárásban kifejezetten azt írta elő, hogy a 2010.január 1-napjával hatályba lépett Szja tv. 29. § (1) bekezdésében foglaltak alapján alkalmazza alperes a 78%-os szabályt a felperes 2010. évi jövedelemadó hiányának megállapítása során, így ettől sem az alperes, sem a jogerős ítéletet hozó elsőfokú bíróság nem térhetett el.”

A Kúria azt mondta ki, hogy ha az új eljárásban nem írja elő a százalékszámítás általános iskolai szabályainak alkalmazását (csökken a százalékalap, akkor csökken a százaléérték), akkor azt nem is kell alkalmazni akkor sem, ha ez a hatályos jogszabályokkal ellentétes (az eho törvényi mértéke 27%).

Az ügy 2012-ben kezdődött és a Kúria nyilvánvalóan NAV barát és téves végleges döntésével 2018. márciusában fejeződött be.

Ez a példa is jól mutatja, mire számíthatnak azok a vállalkozások, akik most úgy döntenek, hogy az Evás-nak, magánszemélynek (lehet egyéni vállalkozó) kibocsátott számlákat nem küldi be a NAV-nak.

A megoldás az lenne, ha a NAV olyan ingyenes számlázó szoftvert készítené, amelyik iránymutatást tartalmaz arra vonatkozóan, hogy milyen számlákat kell beküldeni a NAV-nak. Ezen ki lehetne próbálni, hogy például az evásnak kiállított legalább 100 ezer forint áfa tartalmú számlákat beküldi-e a NAV számlázó programja. Miután az ingyenes NAV számlázó szoftver jelenleg az összes felvitt számlát beküldi, ezért jelen helyzetben csak az nem kockáztatja vállalkozása brutális megsarcolását, aki válogatás nélkül az összes számlát elküldi a NAV-nak.

Különösen megfontolásra ad okot, hogy az online számlázással kapcsolatosan a NAV részéről ugyanaz a Dr. Czöndör Szabolcs főosztályvezető osztja az észét, aki az 1. jogesetben leírt durva, tudatos jogsértő ellenőrzéseket elkezdte alkalmazni. Ő most azt javasolja, hogy a magánszemélynek kiállított legalább 100 ezer forint áfa tartalmú számlákat nem kell beküldeni a NAV-hoz. Mi történik, ha a NAV egy utólagos ellenőrzésnél megállapítja, hogy a magánszemély adószámos magánszemély volt, vagy egyéni vállalkozó? Például egy elektronikai cikket áruló műszaki üzletet, amelyik magánszemélyeknek is értékesít, a NAV gond nélkül felszámolásba tudja kergetni a számlánkénti 500 ezer forint mulasztási bírsággal.

Határozott szakmai véleményem, hogy az online számlázás bevezetésének semmilyen szakmai indoka nincs. A havi áfa bevallások elegendők arra, hogy a NAV kiszűrje az esetleges áfa csalókat. Véleményem szerint itt most nem az adóbevételek növelése a cél, hanem a brutális bírságot, vállalkozások tudatos tönkretétele.

Angyal József okleveles adószakértő, +36-20-9429-386, www.angyalado.hu